

# РЕГІОНАЛІСТИКА

**\*REGIONALISTICA\***

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ  
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ПОЛІТИЧНОЇ РЕГІОНАЛІСТИКИ**

Науково-  
Дослідний  
Інститут  
ПОЛІТИЧНОЇ  
РЕГІОНАЛІСТИКИ

**\* регіоналістика \* ужгород \* № 1 / 2011 \* regionalistica \* uzhhorod \***



# ТЕМА НОМЕРА:

Етнополітична реальність  
регіонального розвитку:

Західна Україна

## THEME OF THE VOLUME:

The ethno-political reality of the  
regional development: Western  
Ukraine

Закарпатська область

*Zakarpats'ka oblast'*



*Михайло ЗАН,  
к.і.н., доцент  
кафедри політології  
Ужгородського  
національного  
університету, с.н.с.  
НДІ політичної  
регіоналістики  
(Україна, Україна)*

### ЕТНОДЕМОГРАФІЧНА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТТЯ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПЕРЕПИСУ 2001 РОКУ

*Mykhailo ZAN.*

*The Ethnodemographical Structure of  
Population in Zakarpattia Based on the Results  
of Census 2001*

*In the article analyzed the main results of the population census 2001 in Transcarpatia. The author has analysed of the ethnonational structure, language identification and territorial placing of the main ethnical group in the region. The emphasis is given to enlighten the problem of the quantity reduction of Hungarians, Russians, Slovaks, Byelorussians, Jews. In the article are outlined the paradox of Germans, Slovaks and Gypsy selfidentification. The primordial language identification characterized Ukrainians, Hungarians and Roumanians. The language assimilation has fixed between Gypsy, Slovaks, Byelorussians etc. The investigator gives the*

*conclusion about the perspectives of research of this ethnodemographical theme.*

Результати переписів населення – важливі статистичні джерела, що дають змогу зафіксувати соціально-демографічний та етнонаціональний портрет суспільства. В умовах державної незалежності України передбачалось проведення перепису населення в 1999 році [1; 2; 3]. Через ряд об'єктивних причин його було проведено тільки протягом 5 – 14 грудня 2001 року. Тривалими виявились і очікування його результатів, які були оприлюднені на початку 2003 року.

Аналіз результатів першого Всеукраїнського перепису населення в регіональному вимірі дозволяє збагнути тенденції соціальних змін протягом доби незалежності. Вкрай актуальними для практичного використання є матеріали, які висвітлюють етнічну строкатість Закарпаття. Протягом 1990-х років на теренах краю пожвавились еміграційні потоки. Насамперед, серед числа німців, євреїв, угорців, росіян та українців краю [5]. Це привело до суттєвих змін етнонаціональної структури населення області. Ці трансформації й зафіксував перепис 2001 року.

Алла Хаятова в газеті «Ужгород» представила соціально-демографічний портрет обласного центру згідно з попередніми підрахунками перепису 2001 року. Дані, дійсно, виявились попередніми, оскільки оприлюднені пізніше результати були відкореговані працівниками обласного управління статистики. Це стосується розподілу населення за статтю в межах області та Ужгорода [10].

Журналіст Олександр Гаврош у розгорнутій статті «Закарпаття прямує у бік моноетнічності» дав досить ґрунтовний аналіз перепису 2001 року. Він акцентував увагу на причинах скорочення числа закарпатських угорців, не оминув висвітлення ефекту «вигідної» німецької ідентичності, зауважив про наявність русинської групи (1%) [4].

Спираючись на офіційні матеріали Закарпатського обласного управління статистики та застосувавши методи математичних підрахунків, ми спробуємо окреслити контури названої актуальної проблематики.

Окремо слід наголосити, що як і після проведення перепису 1989 року газетні публікації навантажені висловлюваннями, що зводяться до тези: «... на території області проживають представники понад 100 національностей і народностей» [8]. Зауважимо, що ми не заперечуємо поліетнічності краю загалом, а тільки застерігаємо від надмірної гіперболізації проблеми. Адже вищезгаданий аналіз даних перепису засвідчує, що із числа 1254, 6 тис. чол. постійного населення краю українцями є 1010, 1 тис. чол. (80,5%); угорцями – 151,5 тис. чол. (12,1%); румунами – 32,1 тис. чол. (2,6%); росіянами – 31,0 тис. чол. (2,5%); циганами – 14,0 тис. чол. (1,1%); словаками – 5,6 тис. чол. (0,5%); німцями – 3,5 тис. чол. (0,3%); білорусами – 1,5 тис. чол. (0,1%); євреями – 565 чол.

(0,04%) [6; 8]. В сукупності тільки українці, угорці та румуни краю становлять 95,1% населення області, а дев'ять вищезазначених етнонаціональних спільнот Закарпаття складають 99,6% постійного населення (курсив наш – М.З.) (табл. 1).

Розподіл населення за національністю та рідною мовою згідно з переписом 2001 року ілюструє збільшення переписних граф-національностей. Якщо в 1989 році їх було 76, то в 2001 році – 87 позицій. По-перше, з'явилась група із 286 чол., які не вказали свою національність (етнічне походження). Тобто, наочною є ілюстрація явища етнічної маргінальності [11, с. 36 – 37].

По-друге, зникли одні нечисельні національності та з'явилися інші. Так, результати перепису 2001 р. у порівнянні із 1989 р. не виявили карачевців, агулів, каракалпаків, лакців, ногайців, свенків, негідальців, курдів, халха-монголів. З іншого боку, з'явилися у розподілі за національностями араби (23 чол.), ассирійці (12 чол.), серби і фінни (по 9 чол.), афганці (7 чол.), аварці (6 чол.), американці (5 чол.), англійці (4 чол.), тати, хакаси і австрійці (по 3 особи), абазини, голландці та кубинці (по 2 чол.), цахури, уйгури, рутульці, іспанці та албанці (по 1 чол.) [7].

Ілюстрація помилкового твердження про виключну багатоетнічність краю заперечується наступним. Поряд із дисперсно проживаючими нечисельними етнічними групами, у більшості районів області переважає українське населення; в Берегівському, Виноградівському і Ужгородському – компактно проживають угорці; в Тячівському і Рахівському – румуни.

Кількість **українців** у Міжгірському, Воловецькому та Іршавському районах сягає в межах 99%. У Великоберезнянському, Перечинському, Хустському та Свалявському районах – в рамках 95 – 96%. У Мукачівському, Рахівському, Тячівському – близько 84%. У Виноградівському районі частка українців становить 71,4%, в Ужгородському – 58,4%. Тільки в Берегівському районі українці становлять меншість – 18,8% [8]. Отже, перепис підтвердив тенденцію зростання питомої ваги українців в етнонаціональній структурі Закарпаття.

Порівняно із 1989 роком, внаслідок еміграційних потоків, на 4,2 тис. чол. зменшилась кількість **угорського** населення краю. Втім, угорці представляють компактні ареали проживання, про що вказувалось вище. Угорська національна меншина представляє переважно більшість у Берегівському районі (76,1%). В Ужгородському районі угорці складають 33,4%; у Виноградівському – 26,2%. Перепис 2001 р. засвідчив тенденцію скорочення угорського населення в м.Берегові. Якщо в 1989 р. угорці складали переважну більшість (50,8%), то в 2001 р. – відносну більшість (48,1%), поряд із українцями – 38,9% із числа 26,6 тис. чол. Частка угорців скоротилась і в містах Ужгороді та Хусті [7].

Отже, угорці продовжують займати перше місце серед найбільш чисельних національних меншин Закарпаття. Своєрідне міжпереписне сальдо угорської групи склало – 4195 чол. Відтак, їхня доля дещо зменшилась в загальній етнотемографічній структурі області – 12,1%. Даліся взнаки соціально-економічні чинники у поєднанні із факторами зменшення природного приросту (особливо на Берегівщині) та міграційної активності.

Найвний джерельний статистичний матеріал дозволяє проаналізувати й зміни питомої ваги угорців краю в розрізі найбільших міст та районів області, висвітлити проблематику рідномовної ідентичності. Угорці краю продовжують компактно зосереджуватись в Берегівському (76,14% населення всього району), Ужгородському (33,36%) та Виноградівському (26,17%) районах. Значна частка угорців проживає на Мукачівщині (12,7%).

У кількісному відношенні угорське населення Берегівського району та м.Берегова зменшилось. В районному центрі угорське населення наразі не становить переважної більшості, як це було в 1989 році, а презентує відносну більшість – 48,14%. Зменшилась (за міжпереписний період на 1207 чол.) кількість угорців і в обласному центрі – Ужгороді. Зміни негативного характеру також фіксує перепис в м.Хуст (сальдо – 33 чол.). На цьому фоні дещо зросло (на 262 чол.) угорське населення м.Мукачево. В цілому по Мукачівщині не відбулося значних втрат угорського населення (сальдо міжпереписного періоду по району складає всього – 26 чол.).

Якщо порівняти цифрові дані матеріалів перепису населення краю, можна констатувати факт – зменшення угорського населення відбулося у 12 районах краю. Виняток становить тільки Виноградівський район. У 1989 році тут проживало 27 896 угорців (24,8% населення району), а в 2001 р. вже 30 874 чол. угорської національності. Таким чином, частка угорців району зараз становить 26,17%.

Скорочення частки угорського населення відбулося в Тячівському, Хустському, Рахівському районах. Тобто, в тих районах, де кількість угорців була в межах 3 – 6 тис. чол. Сальдо міжпереписної кількості угорців цих районів має позначку «-». У Тячівському районі становить – 1 165 чол., на Хустщині – 1 962 чол., на Рахівщині – 582 чол.

На Свалявщині кількість угорців зменшилась до 383 чол. В 1989 р. тут проживало 433 угорці. В Іршавському районі угорське населення зменшилось із 265 чол. (1989 р.) до 114 чол. На Перечинщині – з 196 чол. до 78 осіб. Десятки представників угорської національності залишилось на Воловечині (25 чол.), Великоберезнянщині (15 чол.). У Міжгірському районі із числа 111 угорців у 1989 році залишилось тільки 8 осіб, для 6 з яких рідною мовою є українська, а не угорська. Отже, потрібно констатувати значні втрати угорської етноідентичності.

У той же час, угорці зберігають рідномовну ідентичність. Якщо в 1989 році 97,2% угорців визнали рідною мову угорську, то в 2001 році цей показник становив 97,05%. Тобто, більшість угорців продовжують зберігати рідномовну ідентичність.

Порівняємо деякі показники розподілу населення краю за національністю та рідною мовою. Тільки українці та румуни області дещо «випереджують» угорців в плані рідномовної ідентифікації.

Зроблені нами підрахунки мовної ідентичності основних етногруп краю представлені в табл.

3. Як бачимо для 2,6%



угорців області рідною мовою є українська, незначна кількість (0,24%) визнали

рідною російську мову. Тільки 16 чол. визнали рідною румунську мову. Це в основному жителі Тячівщини (13 чол.), міст Ужгорода (2 чол.) та Мукачево (1 особа). З числа угорців краю 129 чол. визнали у якості рідних мови інших національностей. В основному це словацька, білоруська, молдавська та ін. Вкрай незначний показник етномаргінальності угорців краю. Тільки 5 осіб не могли визначити та назвати рідну мову.

Досить цікавими та важливими є показники визнання угорської мови як рідної серед інших спільнот Закарпаття. Як бачимо з табл. 3, угорська мова є рідною для 11 673 мешканців області, які не ідентифікували себе угорською етнічною спільнотою. Це майже 1% краян.

Найбільша кількість угорськомовних циган області (62,4%). Як правило, вони зосереджені на Березівщині та Ужгородщині, в містах Берегове та Мукачево. Так, із 2 211 циган Березівського району рідною є угорська мова для 2 168 чол. (98%).

В Берегові із 1 695 циган 1 681 чол. (99,2%). В Мукачеві ця частка становить 87,34%. На Ужгородщині 80,17% циган є угорськомовними [7]. Значна частка угорськомовних українців (1 851 чол.), словаків (645 чол.) та німців (150 чол.). Можна припустити, що їх представляють нащадки змішаних угорсько-українських, угорсько-словацьких та угорсько-німецьких шлюбів.

Звернемо увагу на більш детальне висвітлення специфіки рідномовної ідентичності угорців в розрізі великих міст та 13 районів Закарпатської області. Як бачимо із табл. 3, рідномовна ідентичність угорців Берегова та Мукачево досить висока. Відповідно 99,21% та 92,38% визнають угорську мову рідною. В цьому аспекті потрібно відзначити, що рівень рідномовної ідентичності угорців міст Берегова та Мукачево збільшився.

Так, у 1989 році 91,55% угорців Берегова та 90,4% мешканців-угорців Мукачево назвали рідною угорську мову. Очевидним є зменшення показника російськомовності угорців цих міст, що був досить значним за радянських часів.

Як засвідчують дані перепису 2001 року, в середовищі угорського населення спостерігається тенденція до ви-

знання в якості рідної державної української мови. Так, українська є рідною мовою для 3 932 (2,6%) угорців області. В 1989 році таких осіб в угорському етносередовищі було 3 200 чол. (2,05%). Можна припустити, що ця тенденція буде мати місце в наступні роки. Майбутній перепис населення України може зафіксувати більше число подібних осіб. З іншого боку, зменшується кількість російськомовних угорців. Якщо в 1989 році російську мову вважали рідною 991 угорців області, то в 2001 році вже тільки 378 чол.

Внаслідок компактного проживання в Тячівському і Рахівському районах, ендегамних шлюбів, відсутності еміграції та проявів реідентифікації серед молдован краю чисельно збільшилося румунське населення. Якщо перепис 1989 року зафіксував 29 485 румун, то в 2001 році їх кількість склала 32 152 чол. Таким чином, румунська національна меншина краю справедливо посіла третє місце в етнонаціональній структурі насе-

лення. В Тячівському районі проживало 21,3 тис. румун, що становить 66,1% всього румунського населення краю. В Рахівському районі проживало 10,5 тис. чол., що складає 32,7% із числа румунів області. В інших районах та містах краю румуни представляють нечисельні групи: Перечинський район – 47 чол.; Мукачівський район – 43 чол.; Виноградівський район – 22 чол.; Хустський район – 10 чол.; Берегівський та Іршавський райони – по 8 чол.; Ужгородський район – 6 чол.; Великоберезнянський район – 5 чол.; Свалявський район – 4 чол.; Міжгірський район – 2 чол.; Воловецький район – 1 чол.; м. Ужгород – 88 чол.; м. Мукачево – 31 чол.; м. Берегово – 16 чол.; м. Хуст – 9 чол. [7; 8].

**Росіяни** краю проживали головним чином у містах. Так, в Ужгороді з числа всього російського населення області (30 993 чол.) у 2001 році проживало 11 106 чол.; в Мукачеві – 7 326 чол.; в Берегові – 1 445 чол.; в Хусті – 1 165 чол. Традиційно міське населення представляють білоруси та євреї краю [8].

Як засвідчує **табл. 2**, **цигани** дисперсно проживали у містах краю та низинних районах: Ужгородському, Берегівському, Мукачівському, Виноградівському. Словаки – в м. Ужгород, Ужгородському, Великоберезнянському, Перечинському, Свалявському, Іршавському та Мукачівському районах.

Окремої уваги потребує оцінка результатів перепису 2001 року щодо кількості **німців** Закарпаття. Перепис засвідчив їхнє зростання на 112 чол. [7]. Отже, перший Всеукраїнський перепис зафіксував своєрідний парадокс – зростання чисельності етнічної групи, в середовищі якої протягом досліджуваного періоду відбувались еміграційні процеси, виїзд на постійне місце проживання в Німеччину. На нашу думку, таке *status quo* зумовлене фактором ситуативної етнічної ідентичності, «вигідності» німецької самоідентифікації представникам етнічно змішаних шлюбів, предками яких були німці. Через активізацію роботи німецьких національно-культурних товариств краю, релігійних громад подібний етнічний вибір сприяє поживленню зв'язків із Німеччиною, певним економічним вигодам тощо. Відзначимо, проблема «вигідної національності», ситуативної ідентичності через призму аналізу даних перепису населення 2001 року є предметом подальших етнологічних студій.

На фоні активної діяльності товариств парадоксом іншого плану є зменшення чисельності словаків і циган краю. Ситуація, на наш погляд, пояснюється мовною асиміляцією представників словацької та циганської меншин Закарпаття. Як засвідчує **табл. 3**, 62,4% **циган** краю визнають своєю рідною мовою угорську. Тільки спеціальні етносоціологічні дослідження, як це відбулось після 1989 р., зможуть реально зафіксувати соціальні параметри життєдіяльності циганської спільноти. Адже близько 1/3, мотивуючи рідною

мовою, вказали на українське або угорське етнічне походження.

Серед **словаків** краю також спостерігається мовна асиміляція. Для 41,6% словаків рідною мовою є українська, а 11,3% визнають рідною мовою угорську. **Табл. 3** ілюструє русифікацію білорусів (43,3%), євреїв (46,4%), татар (57,9%), вірмен області (30,8%); українізацію німців (39,6%), поляків (52,7%), чехів (48,1%), болгар (63,4%). Рідномовна ідентичність притаманна українцям (99,2%), румунам (99,1%), угорцям (97,1%), росіянам (91,7%) Закарпаття [7; 8].

Перепис населення 2001 року вперше зафіксував наявність **етнографічних (або субетнічних? – М.З.) складових українського етносу**. На Закарпатті статистика зафіксувала «етнічну групу» русинів [8]. Їх кількість складає 10 063 чол. із числа постійного населення області [7]. За відсутності даних щодо сільського та міського населення в розрізі районів, мовного, вікового та освітнього складу цієї групи, наразі неможливо дати детальний етнологічний аналіз проблеми. Власне, це також перспектива окремої наукової розвідки.

Таким чином, результати перепису населення 2001 року засвідчили збільшення чисельності українців, румун, циган, зменшилась кількість угорців, росіян, словаків, білорусів, євреїв. Ситуативно вигідною, всупереч еміграційним потокам, виявилась німецька етнічна ідентичність. Мовна асиміляція спостерігається серед числа циган, словаків, білорусів, євреїв та ін. Рідномовна ідентичність притаманна українцям, румунам, угорцям краю, які представляють компактні ареали проживання. Новим етнічним маркером постали русини як окрема група в середовищі українства. Негативним моментом є фіксація старіння населення краю. Позитивний показник – збільшення рівня освіти населення Закарпаття.

1. Відомчий архів Закарпатської облдержадміністрації. – Ф. 1. Закарпатська обласна державна адміністрація. – Оп. 1. Діловодство. – Спр. Розпорядження № 174 від 16. 05. 97 “Про стан виконання в області постанови Кабінету Міністрів України від 20. 07. 95 р. № 536 “Про проведення в 1999 році Всеукраїнського перепису населення” та розпорядження голови облдержадміністрації від 30. 10. 95 р. № 683 з цього питання”. – Арк. 160 – 178.
2. Відомчий архів Закарпатської облдержадміністрації. – Ф. 1. Закарпатська обласна державна адміністрація. – Оп. 1. Діловодство. – Спр. Розпорядження № 311 від 03. 09. 97 р. “Про матеріально-технічне забезпечення проведення Всеукраїнського перепису населення 1999 року”. – Арк. 66 – 69.
3. Відомчий архів Закарпатської облдержадміністрації. – Ф. 1. Закарпатська обласна державна адміністрація. – Оп. 1. Діловодство. – Спр. Розпорядження № 392 від 04. 11. 98 р. “Про організацію та проведення в 2001 році Всеукраїнського перепису населення в області”. – Арк. 150 – 166.

4. Гаврош О. Закарпаття прямує у бік моноетнічності: Що показав перепис 2001 року / Олександр Гаврош // Старий Замок. – 2003. – 6 лютого. – С. 14.
5. Зан М.П. Демографічні чинники етнічних процесів на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. / Михайло Петрович Зан // Carpatica-Carpatika. Випуск – 14. Проблеми вітчизняної і зарубіжної історії з найдавніших часів до наших днів. Ювілейний збірник на пошану доктора історичних наук, професора Василя Івановича Худанича. – Ужгород : Приватна друкарня Романа Повча, 2002. – С. 213 – 227.
6. Підсумки перепису населення України: Національний склад по областях // Моя Батьківщина. – 2003. – № 1 (січень). – С. 2.
7. Поточний архів Закарпатського обласного управління статистики. Розподіл населення за національністю та рідною мовою за даними перепису 2001 року. Закарпатська область. Все населення. Таблиця 5.1. Постійне населення. Абсолютні дані.
8. Про кількість та склад населення Закарпатської області за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року (Закарпатське обласне управління статистики) // Новини Закарпаття. – 2001. – 11 січня. – С. 6.
9. Скільки нас і якої національності // Трибуна. – 2003. – 15 березня. – С. 3.
10. Хаятова А. Перепис привідкрив обличчя закарпатця: На 1000 ужгородців – 1127 ужгородок / Алла Хаятова // Ужгород. – 2002. – 13 липня. – С. 1.
11. Шульга М.О. Етнічна самоідентифікація особи : Дисертація у формі наук. доповіді на здобуття вченого ступеня докт. соціол. наук : 22. 00. 04 / Інститут соціології НАН України / Микола Олександрович Шульга. – К., 1993. – 50 с.

Таблиця 1.

Етнонаціональний склад населення Закарпатської області за результатами перепису 2001 р. [7; 9].

Національність	Кількість	Національність	Кількість	Національність	Кількість
Українці	1 010 127	Таджики	36	Калмики	5
Угорці	151 516	Чеченці	35	Англійці	4
Румуни	32 152	Удмурти	33	Буряти	4
Росіяни	30 993	Народи Індії та Пакистану	33	Якути	3
Цигани	14 004	Лезгини	30	Табасарани	3
Словаки	5 695	Осетини	27	Тати	3
Німці	3 582	Башкири	26	Хакаси	3
Білоруси	1 540	Комі	24	Алтайці	3
Євреї	565	Араби	23	Австрійці	3
Поляки	518	Ліви	22	Абазини	2
Молдовани	516	Гагаузи	21	Голландці	2
Вірмени	490	Хорвати	19	Кубинці	2
Чехи	320	Китайці	17	Ханти	2
Болгари	279	Киргизи	16	Даргинці	2
Татари	252	Карели	13	Черкеси	1
Азербайджанці	231	Ассирійці	12	Цахури	1
Грузини	190	Серби	9	Уйгури	1
Литовці	136	Удіни	9	Рутульці	1
Латиші	132	Фінни	9	Мансі	1
Чуваші	114	Французи	9	Кримські татари	1
Узбеки	70	Афганці	7	Кабардинці	1
Казахи	59	Комі-перм'яки	7	Інгуші	1
Греки	58	Кумики	6	Іспанці	1
Мордва	51	Адигейці	6	Євреї гірські	1
Італійці	47	Абхази	6	Дунгани	1
Марійці	41	Аварці	6	Вепси	1
Корейці	40	Американці	5	Албанці	1
Туркмени	37	Балкарці	5	Інші національності	7
Естонці	36	Турки	5	Національність не вказана	286

Етнонаціональний склад населення Закарпатської області за результатами перепису 2001 р. у розрізі районів і найбільших міст [8].

Національність	Кількість постійного населення (тис. осіб)	у % до підсумку		2001 рік у % до 1989 року
		2001 рік	1989 рік	
<b>По області</b>	<b>1254,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,7</b>
українці	1010,1	80,5	78,4	103,4
угорці	151,5	12,1	12,5	97,3
румун	32,1	2,6	2,4	109,0
росіяни	31,0	2,5	4,0	62,7
цигани	14,0	1,1	1,0	115,4
словаки	5,6	0,5	0,6	77,7
німці	3,5	0,3	0,3	103,0
<b>м.Ужгород</b>	<b>115,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>99,6</b>
українці	89,9	77,8	69,8	111,0
угорці	8,0	6,9	7,9	86,9
росіяни	11,1	9,6	14,9	66,8
цигани	1,7	1,5	1,7	85,6
словаки	2,5	2,2	3,3	66,2
<b>м.Мукачево</b>	<b>81,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>98,0</b>
українці	63,0	77,1	70,2	107,7
угорці	7,0	8,5	8,5	103,9
росіяни	7,3	9,0	14,9	58,9
цигани	1,4	1,4	2,5	53,9
німці	1,6	1,9	1,0	195,3
<b>м.Берегово</b>	<b>26,6</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>89,3</b>
українці	10,3	38,9	36,2	95,8
угорці	12,8	48,1	50,8	84,5
росіяни	1,5	5,4	7,5	65,1
цигани	1,7	6,4	3,2	176,4
<b>м.Хуст</b>	<b>31,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>94,4</b>
українці	28,4	89,3	85,1	99,0
угорці	1,7	5,4	5,2	98,1
росіяни	1,2	3,7	6,0	57,0
цигани	0,1	0,4	0,4	96,1
<b>Берегівський</b>	<b>54,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>97,5</b>
українці	10,2	18,8	19,5	94,2
угорці	41,2	76,1	75,6	98,4
росіяни	0,4	0,7	1,2	54,6
цигани	2,2	4,1	3,2	126,8
<b>В.Березнянський</b>	<b>28,2</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>92,5</b>
українці	27,2	96,3	95,8	93,1
росіяни	0,2	0,7	1,0	67,5
цигани	0,5	1,6	1,9	77,7
словаки	0,3	1,0	0,7	122,2
<b>Виноградівський</b>	<b>118,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>104,8</b>
українці	84,3	71,4	71,5	104,6
угорці	30,9	26,2	24,8	110,7
росіяни	1,4	1,2	2,1	60,0
цигани	0,9	0,8	0,8	99,1
<b>Воловецький</b>	<b>25,5</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>94,1</b>
українці	25,2	98,8	97,8	94,8
росіяни	0,2	0,6	1,3	48,4
<b>Іршавський</b>	<b>100,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>103,9</b>
українці	99,3	98,6	98,1	104,4
угорці	0,1	0,1	0,3	43,0
росіяни	0,6	0,6	1,0	69,4
словаки	0,3	0,3	0,3	100,8
<b>Міжгірський</b>	<b>49,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>99,2</b>
українці	49,5	99,1	98,6	99,7
росіяни	0,2	0,5	0,9	57,2

<b>Мукачівський</b>	<b>101,4</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>96,8</b>
українці	85,2	84,0	83,3	97,5
угорці	12,9	12,7	12,3	99,8
росіяни	0,7	0,7	1,0	67,3
цигани	1,3	1,3	1,0	131,1
словаки	0,2	0,2	0,3	74,7
німці	0,9	0,8	1,7	48,5
<b>Перечинський</b>	<b>32,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>97,6</b>
українці	30,9	96,3	95,5	98,5
росіяни	0,4	1,3	2,4	54,4
словаки	0,3	1,0	0,9	108,9
<b>Рахівський</b>	<b>90,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>106,2</b>
українці	76,2	83,8	82,6	107,7
угорці	2,9	3,2	4,1	83,4
румуні	10,5	11,6	11,2	109,2
росіяни	0,8	0,8	1,4	65,0
<b>Свалявський</b>	<b>54,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>98,9</b>
українці	51,9	94,5	94,3	104,9
угорці	0,4	0,7	0,8	88,5
росіяни	0,9	1,5	3,0	51,4
словаки	0,4	0,6	0,8	84,9
<b>Тячівський</b>	<b>171,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>104,2</b>
українці	143,0	83,2	81,9	105,7
угорці	5,0	2,9	3,7	81,1
румуні	21,3	12,4	11,7	110,4
росіяни	1,8	1,0	1,8	60,3
німці	0,3	0,2	0,3	67,6
<b>Ужгородський</b>	<b>74,4</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>101,5</b>
українці	43,5	58,4	56,3	105,5
угорці	24,8	33,4	34,8	97,2
росіяни	1,5	2,0	3,1	64,7
цигани	3,0	4,1	3,6	115,1
словаки	1,2	1,6	1,3	130,2
<b>Хустський</b>	<b>96,9</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>104,6</b>
українці	92,1	95,0	94,6	110,8
угорці	3,8	3,9	4,3	94,9
росіяни	0,8	0,9	1,2	77,2

Таблиця 3.  
Мовний склад населення Закарпатської області за результатами перепису 2001 р. [7; 8].

Національність	Вважали рідною мовою (%)				
	мову своєї національності	українську	російську	угорську	іншу мову
українці	99,2	*	0,5	0,2	0,1
угорці	97,1	2,6	0,2	*	0,1
румуні	99,1	0,6	0,1	0,06	0,14
росіяни	91,7	7,9	*	0,2	0,2
цигани	20,5	16,7	0,2	62,4	0,2
словаки	43,5	41,6	2,6	11,3	1,0
німці	50,5	39,6	4,8	4,2	0,9
білоруси	37,4	18,4	43,3	0,6	0,3
євреї	14,9	30,9	46,4	6,5	1,3
поляки	20,46	52,7	20,85	2,1	3,9
молдовани	65,3	15,5	14,3	0,8	4,1
вірмени	58,9	9,6	30,8	0,4	0,3
чехи	31,9	48,1	8,4	8,7	2,9
болгари	18,9	63,4	13,9	3,2	0,6
татари	27,3	12,3	57,9	1,9	0,6
азербайджанці	50,6	25,1	22,9	0,4	1,0